

**Програма екзамену
з курсу «Українські студії»**

Поля форми	Опис поля форми
	<i>Київський університет імені Бориса Грінченка</i>
Підрозділ	<i>Факультет суспільно-гуманітарних наук Факультет української філології, культури і мистецтва Факультет права та міжнародних відносин</i>
Кафедра	<i>Кафедра історії України Кафедра української мови Кафедра публічного права</i>
Програма екзамену з дисципліни	<i>«Українські студії»</i>
Курс	<i>I</i>
Спеціальність (спеціалізація)	<i>051 «Економіка» (Економіка міста. Урбаністика)</i>
<p>Формат: очний / дистанційний</p> <p>Форма проведення: письмова / онлайн- тестування</p>	<p style="text-align: center;">Очний формат проведення екзамену</p> <p>Очний формат проведення екзамену з курсу «Українські студії» передбачає виконання підсумкового контролю у вигляді письмової роботи. Студенту пропонується до вибору екзаменаційний білет із завданнями, відповідно до кожного із блоків:</p> <ul style="list-style-type: none"> – блок «Історичні студії» передбачає написання розгорнутої письмової відповіді на одне питання; – блок «Культура усного і писемного мовлення (українська)» передбачає написання розгорнутої відповіді на одне питання; – блок «Права людини, громадянина України» передбачає написання розгорнутої відповіді на одне питання. <p style="text-align: center;">Дистанційний формат проведення екзамену</p> <p>Дистанційний формат проведення екзамену з курсу «Українські студії» передбачає виконання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування.</p> <p>Під час складання екзамену студент має вийти на відео-зв'язок на платформі Google Meet із включеною камерою та мікрофоном.</p> <p>Онлайн-тестування передбачає виконання студентами тестів розміщених на ЕНК «Українські студії (1 курс ЕМУ, денна)» в рубриці «Підсумковий контроль: екзамен»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 13 тестових завдань з блоку «Історичні студії»; 2) 14 тестових завдань з блоку «Культура усного і писемного мовлення»; 3) 13 тестових завдань з блоку «Права людини громадянина України». <p>Можливість відповіді на тестові завдання активізується під час проведення іспиту відповідно до графіку атестаційного тижня. Студенту для виконання кожного тесту надається одна спроба (відповідно по 27 хв. на кожен тест).</p>

	<p>Екзамен проводиться із суворим дотриманням принципів академічної доброчесності, що передбачає недопустимість списування, фальсифікацій та обману. За умови порушення вимог студент відсторонюється від подальшого проходження екзаменаційного тесту із підсумковою оцінкою «незадовільно». Під час виконання екзаменаційних завдань забороняється використання будь-якої літератури, інтернет-ресурсів чи інших додаткових джерел інформації.</p>		
Тривалість проведення	2 академічні години		
Максимальна кількість балів	40 балів		
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання підсумкового контролю в очному форматі		
	Письмова робота з блоку «Історичні студії» – 13 б. Письмова робота з блоку «Культура усного і писемного мовлення» – 14 б. Письмова робота з блоку «Права людини, громадянина України» – 13 б.		
	Критерії оцінювання письмової відповіді		
	№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань
1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	Відповідь студента: <ul style="list-style-type: none"> • містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; • демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних і теоретичних положень; • вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; • демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; • здатність робити власні висновки в разі поставлених запитань.
2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, проте наявні наступні недоліки: <ul style="list-style-type: none"> • недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; • окремі формулювання є нечіткими; • міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: <ul style="list-style-type: none"> • відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правий логіки при поданні матеріалу;

			<ul style="list-style-type: none"> • відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; • у роботі багато грубих орфографічних помилок.
4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	Студент взагалі не відповів на питання або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.

Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування

Тест з блоку «Історичні студії»

Кількість тестових завдань – **13**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **13**.

Тест з блоку «Культура усного і писемного мовлення»

Кількість тестових завдань – **14**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **14**.

Тест з блоку «Права людини громадянина України»

Кількість тестових завдань – **13**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **13**.

Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування

№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань	Опис критерію
1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, кількість помилок у тестових завданнях є мінімальною
2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	Студент твердо знає матеріал, але допустив окремі помилки під час відповіді на тестові завдання
3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає помилки під час відповіді на тестові завдання
4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на тестові завдання

Перелік допоміжних матеріалів

*Комп'ютерна техніка,
доступ до мережі Інтернет,
підключення до платформи Google Meet*

Орієнтовний
перелік питань

**Орієнтовний перелік питань для підготовки до
екзамену з блоку «Історичні студії»:**

1. Особливості цивілізації і ментальності українців.
2. Духовний і матеріальний світ Трипільської цивілізації.
3. Цивілізаційний спадок давніх кіммерійців, скіфів та сарматів в Україні.
4. Внесок античної цивілізації Північного Причорномор'я в суспільно-політичний та культурний розвиток України.
5. Язичництво як світогляд і релігійна система давніх слов'ян.
6. Державотворчі процеси на теренах Русі-України у IX–X ст.
7. Християнізація Русі як цивілізаційний вибір.
8. Держава Русь за часів Володимира та Ярослава.
9. Королівство Русь в кінці XII – першій половині XIV ст.
10. Проблема «київської спадщини»: історичний контекст і сучасність.
11. Монгольська навала: Україна в зіткненні європейської цивілізації із кочовою цивілізацією.
12. Боротьба за спадщину Русі-України у XIV ст.
13. Україна в державних проєктах Польської корони та Великого князівства Литовського: XIV – середина XVI ст.
14. Люблінська унія: оцінки та інтерпретації.
15. Берестейська унія: оцінки та інтерпретації.
16. Острозька академія, братські школи, єзуїтські колеґіуми: українські інтелектуальні осередки XVI–XVII ст.
17. Культура Ренесансу та бароко: європейські та національні традиції.
18. Українська козацька держава: етапи становлення.
19. Політичний вибір Б. Хмельницького 1654 р.: історична правда та міфи
20. Політичний вибір І. Мазепи 1708 р.: історична правда та міфи
21. Кримське ханство: шлях від ворога до союзника.
22. Експансія Російської імперії проти Речі Посполитої та ліквідація української автономії.
23. Релігійний діалог і соціокультурний розкол України XVII–XVIII ст.
24. Інкорпорація українських земель до складу Російської імперії в першій половині XIX ст.: методи та засоби.
25. Українське національне відродження XIX ст.: сутність і періодизація.
26. Історична пам'ять про козацьку Україну у творчості українських діячів культури XIX – початку XX ст.
27. Революція 1848–1849 рр. в Австрійській імперії та її вплив на розвиток українського національного руху.
28. Пошуки українського месіанізму. Кирило-Мефодіївське братство.
29. Громадівство, як український народницький міф. Ідеологія соборності.
30. Модернізація др. пол. XIX ст. – початку XX ст. в Україні у реаліях двох імперських систем.
31. Західноєвропейські впливи на національну еліту Галичини (І.Вагилевич, Я.Головацький, М.Устиянович).
32. Внесок українських інтелектуалів у формування історичної пам'яті українського народу (М.Максимович, М.Костомаров, П.Куліш).
33. Боротьба національних ідей на теренах України. Конструктивні і деструктивні міфи (козацький міф, Переяславська легенда, легенда Люблінської унії).

34. Народництво як українська інтелектуальна відповідь на державницькі ідеї польських і російських інтелектуалів (В. Антонович, М. Драгоманов, О. Кониський, О. Барвінський).
35. Націонал-демократичний табір у боротьбі за політичну і культурну окремішність (І. Франко, М. Грушевський, К. Левицький, С. Єфремов, Б. Грінченко, І. Липа).
36. Політичний етап українського руху. Між самостійництвом і автономізмом. (Ю. Бачинський, М. Міхновський, С. Петлюра, Л. Юркевич).
37. Український консерватизм як відповідь на поширення соціалістичних ідей (В. Липинський, Є. Чикаленко).
38. Соціокультурні процеси в Україні 2 і половини ХІХ ст. – початку ХХ ст.: національний і європейський контексти.
39. Маргіналізація, акультурація та причини подвійної лояльності українського соціуму у др. пол ХІХ – поч. ХХ ст.
40. Мова як важіль імперського впливу на розгортання культурно-національного руху.
41. Доля розділеної нації в умовах Першої світової війни.
42. Українська революція в контексті державотворення та україно-російського протистояння.
43. Політика Центральної Ради та Української держави гетьмана П. Скоропадського: здобутки та прорахунки.
44. Встановлення радянської влади в Україні та утворення СРСР.
45. Політика «українізації» 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст.: причини, характер та наслідки.
46. Голодомор-геноцид 1932–1933 р. як інструмент знищення української нації.
47. Під ідеологічним тиском комунізму: «Розстріляне Відродження» та «Великий терор».
48. Організація українських націоналістів (ОУН): утворення, ідеологія та діяльність.
49. Україна у Другій світовій війні: між двома тоталітарними режимами.
50. Зміни і трансформації в економічному та політичному середовищі України у 1950–1980 рр.
51. Український рух опору 1950–1980 рр.: напрями, сутність, діяльність.
52. Особливості розвитку української культури у 1950–1980 рр.
53. Доля кримськотатарського народу України у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.: від депортації до репатріації.
54. Самоусвідомлення українців і України в кінці 1980 – на початку 1990 років.
55. Народний Рух України та його політична роль.
56. Розпад Радянського Союзу та відновлення державності в Україні.
57. Революції в Україні: причини і результати.
58. Деколонізаційні процеси в незалежній Україні: «посттоталітарне», «пострадянське», «національне», «європейське».
59. Україна в російських проєктах «відновлення СРСР», розв'язання загарбницької війни проти України.
60. Українська діаспора як частина української нації.

**Орієнтовний перелік питань та творчих завдань для підготовки до
екзамену з блоку «Культура усного і писемного мовлення»:**

1. Найважливіші відомості з історії походження та розвитку української мови.
2. Типологічні особливості української мови на фонетичному, морфологічному та синтаксичному рівнях.
3. Культура мовлення та «стиль мовлення». Вплив стилю й жанру на формування мовленнєвої культури майбутнього фахівця.
4. Загальні вимоги, що визначають рівень культури усного ділового мовлення.
5. Жанри усного мовлення.
6. Мистецтво публічного виступу (жанри, умови).
7. Вплив мови професійного спілкування, медіа та реклами на формування мовного простору спільноти.
8. Інтонація як мовне явище, її сутність і вивчення.
9. Літературна мова. Писемна та усна форми літературної мови. Функції мови.
10. Мовна норма. Класифікація мовних норм. Кодифікація. Варіантність мовної норми.
11. Поняття «культура мовлення». Роль суб'єктивних і об'єктивних факторів у становленні культури мовлення.
12. Вимова голосних і приголосних звуків в українській мові.
13. Особливості наголошування слів в українській мові.
14. Основні закони милозвучності української мови.
15. Специфіка і структура мовленнєвого впливу.
16. Мовний етикет академічного навчального середовища.
17. Особливості українського мовленнєвого етикету.
18. Мовний етикет у професійному спілкуванні.
19. Гендерні характеристики комунікативної поведінки.
20. Молодіжний сленг. Студентський жаргон.
21. Принципи сучасного українського правопису. Найважливіші відомості з його історії.
22. Основні зміни до нової редакції правопису.
23. Правила вживання апострофа в сучасному українському правописі. Сполучення літер йо – ьо. Правопис префіксів у сучасній українській літературній мові.
24. Правопис слів іншомовного походження в сучасній українській літературній мові.
25. Ненаголошені е, и, о в сучасній українській літературній мові.
26. Власні та загальні назви в сучасній українській літературній мові. Правила вживання великої літери у власних назвах.
27. Написання складних слів разом, через дефіс та окремо.
28. Правопис не з різними частинами мови.
29. Міжмовна лексико-семантична інтерференція в умовах білінгвізму.
30. Мовна надмірність; мовна недостатність.
31. Поняття фразеологічної норми.
32. Словотвірні норми.
33. Нормативність творення відонімних дериватів.
34. Прізвища, імена та імена по батькові: закономірності творення та особливості відмінювання.
35. Нормативність уживання граматичних форм іменника.
36. Нормативність уживання граматичних форм прикметника.

37. Нормативність уживання граматичних форм дієслова.
38. Нормативність уживання граматичних форм займенника, числівника.
39. Синонімія та омонімія відмінкових та прийменниково-відмінкових форм.
40. Порухення норм у вживанні службових частин мови.
41. Розділові знаки в речення зі звертаннями.
42. Розділові знаки у реченнях з однорідними членами.
43. Розділові знаки в реченнях зі вставними та вставленими конструкціями.
44. Розділові знаки в реченнях з відокремленими обставинами.
45. Розділові знаки в реченнях з відокремленими означеннями та прикладками.
46. Розділові знаки в реченнях з відокремленими додатками.
47. Розділові знаки в реченнях з уточнюючими членами.
48. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
49. Розділові знаки у складнопідрядних реченнях.
50. Розділові знаки у безсполучникових реченнях.
51. Розділові знаки в реченнях з прямою мовою.
52. Оформлення цитат.

**Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку
«Права людини, громадянина України»:**

1. Людина, особа та громадянин: співвідношення понять
2. Права людини: поняття, сутність та риси
3. Еволюція становлення та розвитку основоположних прав людини і громадянина.
4. Позитивізм та природно-правова теорія про права людини.
5. Класифікація прав людини і громадянина.
6. Поняття конституційно-правового статусу людини і громадянина та його зміст.
7. Принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина.
8. Громадянство України як елемент правового статусу.
9. Закріплення прав свобод і обов'язків людини і громадянина в Конституції України.
10. Поняття, особливості особистих прав та свобод людини і громадянина.
11. Право на життя та здоров'я.
12. Право на свободу та на особисту недоторканість, право на повагу до гідності.
13. Право на недоторканість житла та право на таємницю особистого життя.
14. Свобода світогляду віросповідання, свобода пересування та право вільного вибору місця проживання.
15. Поняття, природа та особливості політичних прав та свобод.
16. Право на громадянство.
17. Право на інформацію (право на доступ до інформації).
18. Право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації.
19. Право на участь в управлінні державними справами та право на звернення.

	<p>20. Право вільно обирати та бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.</p> <p>21. Право на свободу зборів, мітингів.</p> <p>22. Поняття та види економічних прав і свобод.</p> <p>23. Поняття та види соціальних прав і свобод.</p> <p>24. Поняття та види культурних прав і свобод.</p> <p>25. Поняття механізму правового захисту прав людини та його структурні елементи.</p> <p>26. Судовий захист прав і свобод людини: поняття, зміст.</p> <p>27. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина</p> <p>28. Інститут Уповноваженого з прав людини: правовий статус, повноваження, організація діяльності та гарантії діяльності.</p> <p>29. Універсальна система захисту прав людини.</p> <p>30. Регіональна система захисту прав людини.</p>
<p>Екзаменатор</p> <p>Завідувач кафедри історії України</p>	<p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України: протокол №4 від 08.11.2023 р.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>Р. Р. Куцик</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>А. В. Гедьо</p> </div> </div>
<p>Екзаменатор</p> <p>Завідувач кафедри української мови</p>	<p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови: протокол №13 від 16.11.2023 р.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>Т. О. Горохова</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>М. О. Вінтонів</p> </div> </div>
<p>Екзаменатор</p> <p>Завідувач кафедри публічного права</p>	<p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного права: протокол №3 від 08.11.2023 р.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>О. І. Чаплук</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right;"> <p>Г. П. Власова</p> </div> </div>